

САВЕТ МИНИСТАРА СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ
ГОРАН СВИЛАНОВИЋ, Министар за иностране послове
Палата Федерације
Булевар Михајла Пупина 2
11070 Нови Београд

20. мај 2003. године

Предмет: Састанак са Председништвом Савета дијаспоре

Поштовани господине Свилановићу,

Замолили бисмо Вас да примите Председништво Савета дијаспоре, како бисмо у директном разговору са Вама могли да Вам изложимо захтеве и предлоге из дијаспоре, као и да Вам изнесемо наша искуства из досадашњег рада Савета дијаспоре.

Савезна влада је донела 6. децембра 2001. године Одлуку о образовању Савета дијаспоре као саветодавног тела Савезне владе ("Службени лист СРЈ", бр. 66/2001), састављеног на паритетној основи од по 11 представника дијаспоре и матице. Савет дијаспоре је престао са радом ступањем на снагу Закона о спровођењу Уставне повеље дана 4. фебруара 2003. године (Члан 17). Према истом члану, Савет министара може да донесе одлуку о наставку рада Савета дијаспоре.

Имајући у виду значај формирања овог тела где **су се по први пут држава, Српска Православна Црква, представници из дијаспоре и представници из матице удружили да заједнички раде на решавању проблема везаних за наше националне интересе**, молимо Вас да на Савету министара подржите доношење одлуке о наставку рада Савета дијаспоре, уз евентуално редифинисање његовог положаја и овлашћења како је наведено у закључцима Годишњег извештаја Савета (у прилогу). Председништво Савета дијаспоре се 31. јануара 2003. године поводом овог питања већ обратило свим надлежним органима, као и поводом обезбеђивања стабилног извора финансирања рада скупштина дијаспоре, али до сада нисмо добили одговоре.

Савет дијаспоре је стао на становиште да Србија и Црна Гора имају једну дијаспору све док постоји заједничка држава, и да је једино логично место за званичне контакте са нашим дијаспором, на нивоу Савета министара државе Србије и Црне Горе.

Слободне процене говоре да у дијаспори живи бар једна трећина становништва Отаџбине, од којих добар део има снажну жељу да искрено сарађује са Отаџбином. Истинско повезивање дијаспоре и матице у великој мери зависи од дефинисања заједничких интереса, и формулисања стратегије како да се ти интереси остваре. Неопходно је да се разуме и прихвати да је дијаспора нераскидиви део јединственог националног бића, чији је огroman потенцијал до данас остао неискоришћен.

У току свог једногодишњег рада Савет дијаспоре је разматрао следећи низ питања и формулисао своје закључке и предлоге које је доставио надлежним органима:

- (1) Добијање држављанства по скраћеном поступку и без условљавања.
- (2) Остваривање права гласа дијаспоре (гласање у дипломатско конзуларним представништвима у иностранству, путем писма, путем електронске поште или путем пуномоћја).
- (3) Учешће дијаспоре у доношењу Уставне повеље заједничке државе Србије и Црне Горе, као и Устава Републике Србије, са циљем да се признају уставна права дијаспоре на држављанство, право гласа и учешће у органима власти (скупштинама).
- (4) Регулисање питања војног рока двојних држављана који стално живе у иностранству.
- (5) Помагање реализације акције "МОБА", у циљу јачања веза омладине дијаспоре и матице.

- (6) Решавање питања Фонда дијаспоре за матицу, који је основан 1999. године као удружење грађана.
- (7) Рад на оснивању скупштина дијаспоре или других начина организовања дијаспоре у појединим земљама, као и финансирања рада скупштина дијаспоре. Генерална Скупштина дијаспоре би добила законску могућност да има представнике у скупштинама Србије и Црне Горе.
- (8) Решавања питања повраћаја имовине (денационализација), и рехабилитације неправедно осуђених.
- (9) Формирање Министарства за дијаспору и доношење Закона о дијаспори или одговарајућих законских аката у којима ће се регулисати права дијаспоре и специфичности у остваривању тих права.
- (10) Регулисање питања будуће економске, политичке, образовно–научне, духовне и културне сарадње дијаспоре и матице.

Посебну пажњу Савет је посвећивао раду на оснивању скупштина дијаспоре у појединим земљама и регионима. Наглашавамо да су по први пут изабрани легитимни представници наше дијаспоре у појединим земљама, према процедури заснованој на демократским принципима. Ове скупштине су добиле подршку не само од дијаспоре, матице и Цркве, него и од влада земаља где су основане (као на пример у Немачкој и Француској).

Због недефинисаног статуса и овлашћења Савета дијаспоре, као и недостатка подршке од надлежних органа, закључци и предлози Савета су били углавном игнорисани, на писма Савета надлежни органи нису одговарали (сем часних изузетака), нити су предлози Савета разматрани на седницама надлежних органа. Овакав однос је изазвао оправдано незадовољство у дијаспори, где се многи питају да ли у надлежним структурама постоји искрена жеља за успостављањем сарадње и партнерских односа са дијаспором.

Зато се надамо да ћете нас примити, а наш извештај и наше предлоге прихватити и омогућити на тај начин дијаспори да подели одговорност у трасирању боље будућности Отаџбине.

С поштовањем,

Председништво Савета дијаспоре:

Председник Савета
Проф. др Чедомир Несторовић(Француска) с.р.

Потпредседник Савета из дијаспоре
Проф. др Јасмина Вујић (САД) с.р.

Потпредседник Савета из матице
Епископ Шабачко–ваљевски,
господин Лавернтије с.р.

Писмо је такође упућено господину Светозару Маровићу, Председнику СЦГ